

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O'RTA MAXSUS
TA'LIM VAZIRLIGI
SAMARQAND DAVLAT UNIVERSITETI

№59
Ro'yxatga olindi

«__» _____ 2019y

«Tasdiqlayman»
O'quv ishlari prorektori

«__» _____ 2019 y.

«JAHON IQTISODIYOTI VA
XALQARO IQTISODIY MUNOSABATLAR»

FANIDAN ISHCHI O'QUV DASTURI

Bilim sohasi: 230000 - Iqtisod
Ta'lim sohasi: 230000 - Iqtisod
Ta'lim yo'nalishi: 55230100 –Iqtisodiyot.2-mut.(sirtqi)

Umumiy o'quv soati – 122 soat

Shu jumladan:

Ma'ruza – 12 soat (8 semestr 12 soat)

Amaliy mashg'ulotlar – 10 soat (8 semestr 10 soat)

Mustaqil ta'lim soati – 100 soat (8 semestr 100 soat)

1. O'quv fani o'qitilishi bo'yicha uslubiy ko'rsatmalar.

“Jahon iqtisodiyoti va xalqaro iqtisodiy munosabatlar” fani talabalarni nazariy bilimlar, amaliy ko'nikmalalar, iqtisodiy hodisa va jarayonlarga uslubiy yondashuv hamda ilmiy dunyoqarashini shakllantirish vazifalarini bajaradi.

Fan bo'yicha talabalarning bilim, ko'nikma va malakalariga qo'ydagi talablar qo'yiladi. **Talaba:**

– Jahon iqtisodiyoti va xalqaro iqtisodiy munosabatlarning mohiyati, jahonda mamlakatlar iqtisodiyotini tarkibiy tuzilishi, rivojlanish tendensiyalari va modellari, iqtisodiy kategoriyalar to'g'risida *tasavvurga ega bo'lishi*;

– Mamlakatlarda transport va kommunikatsiya sohasini, ijtimoiy sohani, ko'p mehnat talab etadigan sohani, mintaqalarning turli tabiiy – iqlim sharoitlari, bozor islohotlarini amalga oshirishning xususiyatlarini *bilishi va ulardan foydalana olishi*;

– talaba iqtisodiy hodisa va jarayonlarni tahlil qilish usullarini qo'llash, iqtisodiy muammolar bo'yicha echimlar qabul qilish *ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak*.

2. Ma'ruza mashg'ulotlari

1- jadval

№	Ma'ruza mavzulari	Dars soatlari hajmi
8-semestr		
1	Jahon xo'jaligi va xalqaro iqtisodiy munosabatlar: asosiy ko'rinishlari va xususiyatlari. Xalqaro mehnat taqsimoti.	2
2	Tashqi savdoni davlat tomonidan tartibga solish va boshqarish yo'llari. Xalqaro ishchi kuchi migratsiyasi.	2
3	Xalqaro savdoning rivojlanish nazariyalari va modellari. Xalqaro kapital migratsiyasi va transmilliy kompaniyalar.	2
4	Jahon iqtisodiyotida erkin iqtisodiy hududlarning tutgan o'ri. Xalqaro valyuta-moliya va kredit munosabatlar	2
5	Jahon xo'jaligida rivojlangan mamlakatlar iqtisodiyoti. Rivojlanayotgan mamlakatlar – xalqaro iqtisodiy munosabatlar tizimida.	2
6	Xalqaro iqtisodiy integratsiya. Jahon iqtisodiyotini tartibga solishda xalqaro tashkilotlarning roli. Jahon xo'jaligining globallashuv jarayonlarida O'zbekistonning ishtiroki.	2

Jami

12 soat

Ma'ruza mashg'ulotlari multimedia qurilmalari bilan jihozlangan auditoriyada akademik guruhlar oqimi uchun o'tiladi.

3. Amaliy mashg'ulotlar

2- jadval

№	Amaliy mashg'ulotlar mavzulari	Dars soatlari hajmi
8-semestr		
1	Jahon xo'jaligi va xalqaro iqtisodiy munosabatlar: asosiy ko'rinishlari va xususiyatlari. Xalqaro mehnat taqsimoti	2
2	Xalqaro savdoning rivojlanish nazariyalari va modellari. Tashqi savdoni davlat tomonidan tartibga solish va boshqarish yo'llari. Xalqaro ishchi kuchi migrasiyasi.	2
3	Xalqaro kapital migrasiyasi va transmilliy kompaniyalar. Jahon iqtisodiyotida erkin iqtisodiy hududlarning tutgan o'rimi. Xalqaro valyuta-moliya va kredit munosabatlar.	2
4	Jahon xo'jaligida rivojlangan mamlakatlar iqtisodiyoti. Rivojlanayotgan mamlakatlar – xalqaro iqtisodiy munosabatlar tizimida. Xalqaro iqtisodiy integrasiya	2
5	Jahon iqtisodiyotini tartibga solishda xalqaro tashkilotlarning roli. Jahon xo'jaligining globallashuv jarayonlarida O'zbekistonning ishtiroki.	2

Jami

10 soat

Amaliy mashg'ulotlar multimedia qurilmalari bilan jihozlangan auditoriyada har bir akadem. guruhga alohida o'tiladi. Mashg'ulotlar faol va interfaol usullar yordamida o'tiladi, "Keys-stadi" texnologiyasi ishlatiladi, keyslar mazmuni o'qituvchi tomonidan belgilanadi. Kurgazmali materiallar va axborotlar multimedia qurilmalari yordamida uzatiladi.

5. Mustaqil ta'lim

3-jadval

№	Mustaqil ta'lim mavzulari	Dars soatlari hajmi
8-semestr		
1	Jahon xo'jaligi va xalqaro iqtisodiy munosabatlar: asosiy ko'rinishlari va xususiyatlari.	8
2	Xalqaro mehnat taqsimoti	8
3	Xalqaro savdoning rivojlanish nazariyalari va modellari.	8
4	Tashqi savdoni davlat tomonidan tartibga solish va boshqarish yo'llari	8
5	Xalqaro ishchi kuchi migrasiyasi.	8
6	Xalqaro kapital migrasiyasi va transmilliy kompaniyalar.	8
7	Jahon iqtisodiyotida erkin iqtisodiy hududlarning tutgan o'mi.	8
8	Xalqaro valyuta-moliya va kredit munosabatlar.	8
9	Jahon xo'jaligida rivojlangan mamlakatlar iqtisodiyoti.	8
10	Rivojlanayotgan mamlakatlar – xalqaro iqtisodiy munosabatlar tizimida.	8
11	Xalqaro iqtisodiy integrasiya.	6
12	Jahon iqtisodiyotini tartibga solishda xalqaro tashkilotlarning roli.	8
13	Jahon xo'jaligining globallashev jarayonlarida O'zbekistonning ishtiroki.	6

Jami

100 soat

Fan bo'yicha mustaqil ishi. Mustaqil ishi fan mavzulariga taalluqli masalalar yuzasidan talabalarga yakka tartibda tegishli (variantlangan) topshiriq shaklida 7-semestrda beriladi. Mustaqil ishining hajmi 20 betdan kam bo'lmashligi, A4 formatdagi varaqlarda qo'lda yozilishi va tikilib rasmiylashtirilishi lozim. Mustaqil ishini bajarish tartibi kafedraning uslubiy qo'llanmasida keltirilgan.

Mustaqil ishlash uchun mavzular:

1. XXI asr boshida Amerika Qo'shma Shtatlari iqtisodiyotining rivojlanish istiqbollari
2. AQSh iqtisodiyoti rivojlanishining asosiy jihatlari va unda kichik va o'rta biznesning ahamiyati
3. AQSh iqtisodiyoti. Jahon mamlakatlari bilan olib borayotgan iqtisodiy munosabatlari
4. Bozor iqtisodiyotiga o'tish sharoitida davlatning investision faoliyatini tartibga solish
5. Buyuk Britaniya va Shimoliy Irlandiya birlashgan qirolligi iqtisodiyoti. Jahon mamlakatlari bilan olib borayotgan iqtisodiy munosabatlari
6. Valyuta almashuv kursining tashqi savdo rivojlanishga ta'siri
7. G'arbiy Evropa integrasion jarayonlarning zamonaviy tendensiyalari
8. Germaniya iqtisodiyoti va uning rivojlanishida globallashuv ta'siri
9. Germaniya iqtisodiyoti rivojlanishining xususiyatlari va unda soliq tizmining roli
10. Global iqtisodiy muammolarni yechishda BMT ning roli
11. Globallashuv va Yaponiyaning iqtisodiy rivojlanish xususiyatlari
12. Globallashuv jarayonlari sharoitida Yaponiya iqtisodiyotining rivojlanish xususiyatlari
13. Globallashuv jarayonlarining o'tish iqtisodiyotiga ta'siri va uning oqibatlari
14. Globallashuv sharoitida jaxon iqtisodiyotining rivojlanish tendensiyalari
15. Globallashuv sharoitida Yaponiya iqtisodiy rivojlanishining asosiy omillari
16. Davlat tashqi iqtisodiy aloqalarini tartibga solishda xalqaro va milliy tizimlar
17. Evropa Ittifoqi dorasidagi integrasion jarayonlarning rivojlanish tendensiyalari
18. Evropa Ittifoqining zamonaviy bosqichidagi taraqqiyoti va unda yevroning tutgan o'rni
19. Evropa Ittifoqining iqtisodiy integratsiyasini shakllanishiga ta'sir yetuvchi asosiy iqtisodiy-siyosiy omillar
20. Janubiy – Sharqiy Osiyo mamlakatlarida erkin iqtisodiy xududlar tashkil yetilishi va bu jarayonlarda xorijiy tajribadan foydalanish
21. Jaxon iqtisodiyotida erkin savdo xududlari va bojxona ittifoqlari
22. Jaxon iqtisodiyotida TMKlarni tutgan o'rni
23. Jaxon iqtisodiyotida globallashuv jarayonlar
24. Jaxon neft bozorining asosiy tamoyillari va istiqbollari
25. Jaxon oltin bozori rivojlanishining zamonaviy tendensiyalari
26. Jaxon paxta bozori va unda O'zbekistonning tutgan o'rni
27. Jaxon Savdo Tashkilotining jaxon savdosidagi tutgan urni, maksad va vazifalari
28. Jahon valyuta tizimida O'zbekistonning tutgan o'rni
29. Jahon iqtisodiyoti globallashuvining milliy xo'jalik tizimlariga ta'siri
30. Jahon iqtisodiyoti globallashuv sharoitida TMKlar: tahlil va ular faoliyatining baholanishi

31. Jahon iqtisodiyoti globallashuv sharoitida TMKlar: tahlil va ular faoliyatining baholanishi
32. Jahon iqtisodiyotining rivojlanishida XIMning faoliyati va xususiyati
33. Jahon iqtisodiyotida global muammolari va uni xal qilish yo'llari
34. Jahon savdo tashkilotiga a'zo bo'lishining xalqaro tajribasi
35. Jahon savdosini erkinlashtirishda Umumjamon savdo tashkilotining roli
36. Jahon xo'jaligida rivojlangan davlatlarning tutgan o'rni
37. Jahon xo'jaligida rivojlangan mamlakatlar hamda ular iqtisodiyotining rivojlanish tendensiyalari
38. Jahon xo'jaligida transmilliy korporasiyalarning tutgan o'rni
39. Zamonaviy globallashuv jarayoni va su'bektleri
40. Zamonaviy xalqaro iqtisodiy munosabatlarini shakillantiruvchi asosiy omillar
41. Zamonaviy Yaponiya iqtisodiyoti
42. Iqtisodiyotni erkinlashtirish sharoitida O'zbekistonda so'nggi yildagi iqtisodiy kon'yukturaning tahlili
43. Iqtisodiy inqirozni hal etishning iqtisodiy asoslari
44. Integrasion guruhlar tipologiyasi
45. Integrasiya - O'zbekistonning jahon xo'jaligi tizimiga kirib borishining asosi
46. Italiya Respublikasi iqtisodiyoti. Jahon mamlakatlari bilan olib borayotgan iqtisodiy munosabatlari
47. Kanada mamlakatining Jahon mamlakatlari bilan savdo iqtisodiy munosabatlari
48. Kanada mamlakatining Jahon mamlakatlari bilan savdo iqtisodiy munosabatlari
49. Kichik va O'rta biznesni rivojlantirishning jaxon tajribasi
50. Koreya Respublikasi iqtisodiyoti. Jahon mamlakatlari bilan olib borayotgan iqtisodiy munosabatlari
51. Koreya Respublikasi iqtisodiy rivojlanish modelining xususiyatlari
52. Koreya Respublikasining iqtisodiy rivojlanish xususiyatlari
53. Qozog'iston Respublikasi iqtisodiyotida amalga oshirilgan islohotlar va ularning iqtisodiy rivojlanishga ta'siri
54. Qo'shma korxonalar, ularning mohiyati va tashkiliy ko'rinishlari
55. Qo'shma korxonalar, ularning mohiyati va tashkiliy ko'rinishlari
56. Malayziyaning zamonaviy iqtisodiy rivojlanishi
57. Markaziy Osiyoda iqtisodiy integratsiyani rivojlantirish borasidagi dastlabki harakatlar
58. Markaziy Osiyodagi integrasion jarayonlar va savdoning rivojlanishi
59. MDX miqyosidagi integrasion jarayonlarning rivojlantirish istiqbollari
60. Mintaqaviy integratsiyaning asosiy shakllari va savdo-iqtisodiy ittifoqlarining tasnifi
61. Moddiy resurslarning zaruriy turlarini sarflashni me'yorlashtirish
62. Osiyo - Tinch okeani mintaqasi mamlakatlari iqtisodiyotining rivojlanish tendensiyalari
63. Osiyo hududlaridagi rivojlanayotgan mamlakatlar tashqi savdosini rivojlantirishda sanoatlashtirish siyosati

64. Osiyo-Tinchokean mintaqasi yangi industrial davlatlarining iqtisodiy taraqqiyot tendensiyalari
65. Rivojlanayotgan mamlakatlarda mintaqaviy va integratsiyaning xususiyatlari
66. Rivojlanayotgan mamlakatlar iqtisodiyotiga investisiyalarni jalb qilish muammolari
67. Rivojlanayotgan mamlakatlar iqtisodiyotida xorijiy investisiyalar xarakatining zamonaviy tendensiyalari
68. Rivojlanayotgan mamlakatlar ichki bozoridagi raqobat va ularning jahon bozoriga chiqish jarayonlari
69. Rivojlanayotgan mamlakatlar tashqi savdosini rivojlantirishda sanoatlashtirish siyosati va uning mamlakat rivojidagi o'ri
70. Rivojlanayotgan mamlakatlarda mintaqaviy hamkorlik va integratsiyaning xususiyatlari
71. Rivojlanayotgan mamlakatlardan Malayziya iqtisodiyotining jahon iqtisodiyotida tutgan o'ri va iqtisodiy ko'rsatkichlari tavsifi
72. Rossiya bilan O'zbekistonning iqtisodiy alovalari
73. Rossiyaning BSTga a'zo bo'lishi natijasidagi jarayonlar iqtisodiy tahlili
74. Tashqi savdo faoliyatini rivojlantirishning nazariy-uslubiy asoslari
75. Tashqi savdoni liberallashtirishning iqtisodiy oqibatlari va amalga oshirilish tendensiyalari (Rossiya misolida)
76. Tovarlar, xizmatlar, texnologiyalar va boshqalar xalqaro savdosi
77. O'z. Rning neft sohasidagi investision siyosati
78. O'zbekiston Respublikasining XIMda ishtiroki va uning ko'lamini kengaytirish istiqbollari
79. O'zbekiston – Germaniya o'rtasidagi tashqi iqtisodiy va soliq tizimidagi xamkorligining rivojlanish istiqbollari

6. Fan bo'yicha talabalar bilimini baholash va nazorat qilish me'zonlari

Baholash usullari	Ekspress testlar, yozma ishlar, og'zaki so'rov, prezentatsiyalar.
Baholash mezonlari	<p>86-100 ball «a'lo»</p> <ul style="list-style-type: none"> – fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtira olish; – fanga oid ko'rsatkichlarni iqtisodiy tahlil qilishda ijodiy fikrlay olish; – o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish; – mehnat munosabatlariga oid tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish; – o'rganilayotgan jarayonga ta'sir etuvchi omillarni aniqlash va ularga to'la baho berish; – tahlil natijalari asosida vaziyatga to'g'ri va xolis baho berish; – o'rganilayotgan iqtisodiy hodisa va jarayon to'g'risida tasavvurga ega bo'lish; – o'rganilayotgan jarayonlarni analitik jadvallar orqali tahlil etish va tegishli qarorlar qabul qilish. <p>71-85 ball «yaxshi»</p> <ul style="list-style-type: none"> – o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish; – tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish;

	<ul style="list-style-type: none"> – o'rganilayotgan iqtisodiy hodisa va jarayon to'g'risida tasavvurga ega bo'lish; – o'rganilayotgan jarayonga ta'sir etuvchi omillarni aniqlash va ularga to'la baho berish; – o'rganilayotgan jarayonlarni jadvallar orqali tahlil etish va tegishli qarorlar qabul qilish. <p>55-70 ball «qoniqarli»</p> <ul style="list-style-type: none"> – o'rganilayotgan jarayonga ta'sir etuvchi omillarni aniqlash va ularga to'la baho berish; – o'rganilayotgan iqtisodiy hodisa va jarayon to'g'risida tasavvurga ega bo'lish; – o'rganilayotgan jarayonlarni analitik jadvallar orqali tahlil etish. <p>0-54 ball «qoniqarsiz»</p> <ul style="list-style-type: none"> – o'tilgan fanning nazariy va uslubiy asoslarini bilmaslik; – iqtisodiy hodisa va jarayonlarni tahlil etish bo'yicha tasavvurga ega emaslik; – o'rganilayotgan jarayonlarga iqtisodiy usullarni qo'llay olmaslik. 		
	Reyting baholash turlari	Maks.ball	O'tkazish vaqti
	Joriy nazorat:	35	
	ma'ruza mashg'ulotlarda faolligi, muntazam ravishda konspekt yuritishi uchun	6	Semestr davomida
	Mustaqil ta'lim topshiriq-larining o'z vaqtida va sifatli bajarilishi	9	
	Amaliy mashg'ulotlarda faolligi, savollarga to'g'ri javob berganligi, amaliy topshiriqlarni bajargan-ligi uchun	20	
	Oraliq nazorat	35	
	Oraliq nazorat (ma'ruzachi o'qituvchisi tomonidan qabul qilinadi). oraliq nazorat 1 bosqichda amalga oshiriladi. Guruhning faolligi, berilgan topshiriqni nazariy va amaliy jihatdan yoritilishi, xulosalarning mantiqiy bog'liqligi, kreativ mulohazalarning mavjudligi, huquqiy-normativ hujjatlarni bilishi va boshqa talablarga mosligi hisobga olinadi. Guruhdagi har bir talabaga 0-35 oraliq'ida bir xil ball qo'yiladi. Himoya kafedra mudiri tomonidan tasdiqlangan grafik asosida dars mashg'ulotlaridan so'ng tashkil etiladi	35	12-hafta
	Yakuniy nazorat	30	15 hafta
	Yozma ish	30	
	JAMI	100	

7. Asosiy va qo‘shimcha o‘quv adabiyotlar hamda axborot manbaalari

Asosiy adabiyotlar

1. Авдокушин Е.Ф. Международные экономические отношения. – М.: ЮНИТИ-ДАТА, 2008. – 196 б.
2. Богомолов О.Т. Мировая экономика в век глобализации: Учебник. – М.: ЗАО «Экономика», 2007. – 359 с.
3. Nazarova G.G., Iminov Z.M., Xalilov X.X., Xamidov O.B. Jahon iqtisodiyoti va xalqaro iqtisodiy munosabatlar. Darslik. – T.: TDIU. 2011. – 276 b.
4. Мировая экономика и международный бизнес: учебник / кол. авторов; под. общ. ред. д-ра экон. наук, проф. В.В.Полякова и д-ра экон. наук, проф. Р.К. Щенина. – 5-е изд., стер. – М.: КНОРУС, 2008. -688 с.

Qo‘shimcha adabiyotlar

1. Mirziyoyev Sh.M. Tanqidiy tahlil, qat’iy tartib-intizom va shaxsiy javobgarlik – har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo‘lishi kerak. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016 yil yakunlari va 2017 yil istiqbollariga bag‘ishlangan majlisidagi O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining nutqi. // Xalq so‘zi gazetasi. 2017 yil 16 yanvar, №11.
2. Vaxabov A.V. va boshqalar. Jaxon iqtisodiyoti va xalqaro iqtisodiy munosabatlar. Darslik. – T.: Fan va texnologiya. 2015 y. 651 b.
3. Ломакин В. Мировая экономика. Учебник. – М.: Юнити – Дана. 2010. – 190.
4. Bobojonov B.R., Xamidov O.B. Jahon iqtisodiyoti va XIM. O‘quv uslubiy majmua. – T.: TDIU. 2012.
5. Xalqaro iqtisodiy munosabatlar. Nazarova G.G., Xaydarov N.X., Akbarov M. T.: MChJ “RAM-S”, 2007 y.
6. Shodiyev R.X. “Jahon iqtisodiyoti”. – T.: “G’ofur G’ulom”, 2005.- 215 b.

Internet saytlari

7. www.gov.uz
8. www.lex.uz
9. www.ziyonet.uz
10. www.tdiu.uz
11. www.samdu.uz
12. www.uza.uz
13. <http://grad-schools.usnews.rankingsandreviews.com / best-graduate- schools / top-humanities-schools/economics-rankings>
14. www.ereport.ru - Obzornaya informatsiya po mirovoy ekonomike
15. www.stplan.ru - ekonomika i upravlenie